

Michal Pěchouček

PETR VOLF

Cena Jindřicha Chaluppeckého 2003:

Další ročník Ceny Jindřicha Chaluppeckého, která zajímá především umělce ve věku do pětaticeti let, je za námi: laureátem pro rok 2003 se stal třicetiletý Michal Pěchouček. V pražské Galerii Futura mu ji 20. listopadu předal Václav Havel, spoluzakladatel CJCH, jenž se slavnostního vyhlášení poprvé účastnil "jen" jako spisovatel a dramatik. O Pěchoučkově prvenství rozhodla mezinárodní porota ve složení Charlotta Kotiková (historička umění, The Brooklyn Museum of

Art), Vladimír Beskid (slovenský historik umění), Magdalena Jetelová (sochařka a profesorka Kunst Akademie Düsseldorf), Jiří Příhoda (sochař), Jiří Ševčík (teoretik) a Jonathan Watkins (ředitel birminghamské The Ikon Gallery). Důvod její volby? Sdělila ho Charlotta Kotiková, která porotě předsedala: "Jeho práce jsou výjimečné posunem malby do oborů performance a filmových technik.

Tento posun vytváří nečekané situace naplněné hlubokým napětím často zakotveným v českém smyslu pro absurditu." Když byla oznámena finálová pětice, z níž porota vybírala laureáta, dalo se očekávat, že právě Pěchouček bude žhavým favoritem. V posledních letech si vybudoval velmi dobré jméno v souvislosti se "seriálovými malbami" vznikajícími na základě jeho vlastních videoprojekcí. Samy o osobě by příliš objevnými nebyly - jsou spíše konzervativně malovány, nicméně v daném spojení mají své opodstatnění, logiku a důležitý přesah jak obsahový, tak formální. Konkurovat mu měli především jeho ostřílení generační soupeřníci, Krištof Kintera (ten se už ostatně v minulosti na finálovém seznamu ocitl) a Ján Mančuška, kteří za sebou měli již kvalitní samostatné přehlídky - Kintera kupříkladu v roce 2000 na Staroměstské radnici (Mluviči), Mančuška loni v Galerii Václava Špály.

Právě Mančuškovo představení v Galerii Futura, v níž jsou díla finalistů do 4. ledna 2004 vystavena, působí nejvýrazněji a nejpřesvědčivěji. Jeho projekt (Bez názvu), založený na instalaci stěny z textu a jejího prostupování do vnitřního prostoru za ní, kde jsou umístěny přesně podle popisu různé kusy nábytku, snese nejpřísnější měřítko, jaká klademe na konceptuálně laděnou tvorbu. Vedle zmíněných tří umělců jsou ještě k vidění fotografie Michaely Thelenové a

minimalistické obrazy Jana Šerých. Jak už to tak bývá, porotu většinou nijak dramaticky neovlivní samotná finálová přehlídka a bere v úvahu předchozí aktivity umělců - loni měl nejlepší prezentaci v brněnském Domě umění Federico Díaz, ale triumfovala Markéta Othová, podobně se stalo i letos. Ale není to nepochopitelné, nikdo z účastníků prostě není nepopsaný list, každý má svůj umělecký životopis, který si cílevědomě buduje. Jinak čtrnáctý ročník Ceny Jindřicha Chalupického byl oproti předchozím přece jen odlišným a konečně se zřejmě našel způsob, jak zvýšit její úroveň a s ní i prestiž. Byl vytvořen systém nominátorů (tedy patnácti různorodých odborníků sledujících dění na české výtvarné scéně), kteří navrhovali výtvarníky, mezi nimiž pak rozhodovala porota nejprve o finalistech a potom o samotném laureátu. Problematické mi připadá umístění závěrečné výstavy do Galerie Futura, jež je sice bohatě členěna, ale svou polohou na smíchovské periférii (jakkoliv je tohle označení relativní) není pro diváky právě snadno dostupná: jde přece jenom o alternativní galerii a CJCH je akcí velmi oficiální, která uvádí mladé autory do uměleckého establishmentu. Škoda že nevyšly Sovovy mlýny, o nichž se loni uvažovalo. Příští rok se finále odehraje zase v brněnském Domě umění, který je z tohoto hlediska přijatelnější.

Reflex 49/2003 (Tištěný Reflex, 10. 12. 2003)

<http://www.reflex.cz/Clanek14822.html>